Lietas Nr. C38024013
Lietas arhīva Nr. C-0240-13

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Valkas rajona tiesa,

tiesnese I.Seisuma *rakstveida procesā* izskatīja civillietu /L.M./ maza apmēra prasībā pret /A.S./par uzturlīdzekļu piedziņu.

APRAKSTOŠĀ DAĻA

tiesā saņemta prasītājas L.M.maza apmēra prasība pret atbildētāju /A.S./ par uzturlīdzekļu piedziņu. Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus, kas atbilst Ministru kabineta noteiktajam minimālajam bērna uzturlīdzekļu apmēram.

Prasības pieteikumā norādīts, ka ar atbildētāju kopdzīves laikā dzimusi meita /L.S./ un dēls /M.M.S./, kuri ir prasītājas apgādībā un audzināšanā. Līdzekļus bērnu uzturam atbildētājs nedod. Dēls apmeklē /nosaukums/ apmācības grupu. Prasītāja strādā SIA „n/a" par /amats/, kā arī ir 3.grupas invalīde. Prasītājas ikmēneša ienākumi par darbu ir Ls 166,14, par invaliditāti Ls 47 kā arī valsts ģimenes pabalsts Ls 16 apmērā. Smiltenes novada domes Sociālais dienests prasītājas ģimeni atzinis par trūcīgu.

Norādīts, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Atbildētājs /A.S./tiesai paskaidrojumus par prasību nav sniedzis. Tiesas sūtītā korespondence tiesai nav atgriezta atpakaļ.

Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otrā daļa nosaka, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22} panta pirmo daļu, vienlaikus ar dokumentu nosūtīšanu pusēm ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, pusēm ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim.

Ņemot vērā prasītājas viedokli, tiesa uzskatīja, ka civillieta izskatāma rakstveida procesā, un par to 2013.gada 27.jūnijā paziņojums tika nosūtīts pusēm, norādot, ka sprieduma norakstu tās var saņemt tiesas kancelejā 2013.gada 9.septembrī, ka pēc rakstiska lūguma to tiesa var arī nosūtīt pa pastu.

Septiņas dienas pirms paziņotā lietas izskatīšanas laika no pusēm nav saņemti paziņojumi par procesuālo tiesību izmantošanu, kā to pieļauj Civilprocesa likuma 250.^{22} panta otrā daļa.

MOTĪVU DAĻA

Iepazinusies ar prasības pieteikumu, tam pievienotajiem pierādījumiem, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

No lietā iesniegtajām bērnu /M.M.S./ un /L.S./ dzimšanas apliecības kopijām redzams, ka bērnu vecāki ir prasītāja /L.M./, dzim. /uzvārds/ un atbildētājs /A.S./.

Saskaņā ar Civillikuma 177.pantu līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu. Civillikuma 179.pants nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Civillikuma 178.panta nosacījumi paredz, ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.

Lietā nepastāv strīds par to, ka bērni atrodas prasītājas aprūpē un uzraudzībā.

Lietas materiāliem pievienota 2013.gada 9.maija /skola/ vidusskolas izziņa Nr. 59 par to, ka /M.M.S./2012./2013.mācību gadā mācījās /grupa/ apmācības grupā. Pievienota SIA „n/a" izziņa par prasītājas ienākumiem un Invaliditātes apliecības kopija, no kuras redzams, ka prasītājai ir noteikta 3.invliditātes grupa un Smiltenes novada domes Sociālā dienesta 04.02.2013. izziņa Nr./numurs/ par prasītājas atbilstību trūcīgas ģimenes (personas) statusam ar kuru prasītājas ģimenei bijis piešķirts trūcīgas ģimenes statuss uz laiku no 01.02.2013. līdz 31.07.2013.

Civillikuma 179.panta piektā daļa noteic, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

2010.gada 30.novembra Ministru kabineta noteikumi Nr.1096 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2.punkts nosaka, ka no 2011.gada 1.janvāra minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 200 latu.

2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr. 37,,Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punktā un 2.1. un 2.2.apakšpunktos noteikts ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai 25% apmērā (..) un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Tā kā prasītāja bērnu uzturēšanai lūgusi piedzīt minimālo uzturlīdzekļu apmēru, to maksāšanas pienākumu prasītajā apmērā nosaka Civillikums un Ministru kabineta noteikumi, tiesai nav jāizvērtē pušu mantas stāvoklis un bērnu vajadzības.

Atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par prasības pieteikumu, nav iesniedzis tiesai pierādījumus par materiālo stāvokli, kā arī pierādījumus, ka pēc prasības iesniegšanas būtu uzturlīdzekļus bērniem maksājis. Tā kā prasības pieteikumā prasītāja nav norādījusi no kura laika uzsākt uzturlīdzekļu piedziņu, tiesa uzskata, ka uzturlīdzekļi prasītajā apmērā piedzenami sākot ar 2013.gada 15.maiju, jo ar prasības celšanas brīdi persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta 1.daļu – pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus un 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Tā kā prasītāja no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos uzturlīdzekļu piedziņas lietā saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu atbrīvota, no atbildētāja valsts ienākumos piedzenami tiesas izdevumi saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu valsts nodeva Ls 198 (Ls 50+Ls 60 = Ls 110 x12 mēneši =Ls 1320x15% =198) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi valsts labā Ls 3,41.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

REZOLUTĪVĀ DAĻA

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34., 42., 193., 195., 250.[25], 250.[27] , 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda:

apmierināt /L.M./ prasību pilnībā.

Piedzīt no /A.S./, personas kods /personas kods/, dzīvesvieta /adrese / *par labu /L.M./,* personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvieta /adrese / *uzturlīdzekļus* ik mēnesi bērna /M.M.S./, personas kods /personas kods/, un bērna /L.S./, personas kods /personas kods/, uzturam līdz septiņu gadu vecumam 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēra, kas 2013.gadā ir Ls 50 mēnesī, bet no septiņu gadu vecuma 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēra, līdz bērnu pilngadībai, sākot ar 2013.gada 15.maiju.

Uzturlīdzekļus ieskaitīt/L.S./, personas kods /personas kods/, AS „SEB banka" norēķinu kontā Nr. /konta Nr./.

Piedzītno /A.S./, personas kods /personas kods/, dzīvesvieta /adrese /, valsts nodevu *valsts labā Ls 198 (viens simts deviņdesmit astoņi lati un 00 santīmi)*, kura jāiemaksā:

Saņēmējs: **Valsts kase, NMR 90000050138**

Konta Nr.LV55TREL1060190911200

BIC kods: TRELLV22

Iemaksas mērķis: **valsts nodeva par uzturlīdzekļu piedziņu tiesu iestādē.**

Piedzīt no /A.S./, personas kods /personas kods/, dzīvesvieta /adrese /, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus valsts labā *Ls 3,41(trīs lati 41 santīms)*, kuri jāiemaksā:

Saņēmējs: **Tiesu administrācija**

Konta Nr.LV51TREL2190458019000

NMR 90001672316

Saņēmēja banka: Valsts kase

Kods: TRELLV22

Iemaksas mērķis: **21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.**

Noteikt /A.S./ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu daļā par piedziņu valsts ienākumos 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās, *izskaidrojot, ka samaksu apliecinoši dokumenti jāiesniedz/jāpiesūta Valkas rajona tiesas kancelejai, Rīgas ielā 2, Valkā, LV 4701.*

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas - 2013.gada 9.septembra Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentam, iesniedzot kasācijas sūdzību Valkas rajona tiesā.

Tiesnese I.Seisuma